

Uchwała Nr SO-0954/24/8/Ko/2019

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 kwietnia 2019 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2018 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2019 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 marca 2019 roku, w składzie:

Przewodniczący: Leszek Maciejewski
Członkowie: Zofia Ligocka
 Józef Goździkiewicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) w związku z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2018 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Ostrowite Nr 15/2019 z dnia 28 marca 2019 roku w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2018 rok i przedłożone tutaj Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego oraz sprawozdaniem rocznym z wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Ostrowitem w dniu 28 marca 2019 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2018 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- I. 1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
- prognozowane dochody budżetu w wysokości 22.997.367,59 zł, zrealizowano w kwocie 23.099.113,11 zł, co stanowi 100,44% planu, z tego: dochody bieżące – 21.288.552,97 zł, co stanowi 99,56% planu i dochody majątkowe – 1.810.560,14 zł, co stanowi 112,13% planu;
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 23.844.530,59 zł, zrealizowano w kwocie 21.701.897,14 zł, co stanowi 91,01% planu, z tego: wydatki bieżące – 19.760.044,15 zł, co stanowi 90,37% planu i wydatki majątkowe – 1.941.852,99 zł, co stanowi 98,12% planu.

Budżet roku 2018 zamknął się nadwyżką w kwocie 1.397.215,97 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 847.163,00 zł.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2018 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi powiększonymi o wolne środki jest wartością dodatnią i wynosi 2.868.739,74 zł przy planowanej wielkości dodatniej wynoszącej 650.742,87 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowiący, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.
3. Przychody budżetu wyniosły 1.340.230,92 zł (przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy /§950/), natomiast rozchody budżetu 286.400,00 zł (rozchody na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych w wysokości 3.174.682,29 zł, co stanowi 13,74% zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 373.407,20 zł, co stanowi 1,62% wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od maksymalnego dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W 2018 roku relacja wykonanych dochodów bieżących powiększona o zrealizowane dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszona o wykonane wydatki bieżące – do uzyskanych dochodów budżetu ogółem (1/3 prawej strony wzoru z art. 243 ustawy o finansach publicznych) wyniosła 6,67%, przy planowanej relacji wynoszącej (-1,49%). Wymieniony wskaźnik za 2018 rok jest, w myśl art. 243 ustawy o finansach publicznych, jednym z elementów stanowiących podstawę do wyliczenia indywidualnego wskaźnika obciążeń budżetu Gminy w latach 2019, 2020 i 2021 z tytułu przypadających do spłaty rat kapitałowych pożyczek i kredytów długoterminowych wraz z odsetkami oraz potencjalnych spłat zobowiązań z tytułu udzielanych poręczeń i gwarancji. Wymienione wyżej dane o wykonaniu budżetu Gminy za 2018 rok wpłynęły na zwiększenie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań wyliczonych na lata 2019-2021. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie niższym niż zrealizowany w 2018 roku umożliwi Radzie Gminy uchwalenie budżetów na lata następne z poszanowaniem przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz zgodne z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań, a także zaciąganie nowych zobowiązań zwrotnych.

4. W części tabelarycznej przedstawiono kwoty planowanych i zrealizowanych dochodów oraz wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) z wyodrębnieniem zadań bieżących i majątkowych. W oddzielnych tabelach przedstawiono plan i wykonanie dochodów wg źródeł ich powstania, realizację wydatków inwestycyjnych, realizację dotacji udzielonych z budżetu gminy, a także realizację wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informację o realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, w tym dochodów z podatków i opłat, dochodów z majątku, dotacji i subwencji. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty

i odroczenia terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. W części odnoszącej się do wydatków, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, Wójt zamieścił objaśnienia dotyczące wykonania grup wydatków, w tym wydatków majątkowych. Ponadto omówił przychody i rozchody budżetu, a także przedstawił poziom zadłużenia Gminy.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych, jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego w wysokości 556.255 zł (str. 3 części opisowej sprawozdania).
6. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku wynika, że w 2018 roku zaciągnięto zobowiązania niewymagalne (nie stanowiące zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i pochodnych) ponad plan wydatków w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania	przekroczenie
801	80101	4260	52 000,00	49 232,03	4 583,20	53 815,23	1 815,23
900	90002	4300	547 850,00	547 850,00	9 248,79	557 098,79	9 248,79
900	90003	4300	11 000,00	10 915,39	529,20	11 444,59	444,59

W sprawozdaniu z wykonania budżetu wyjaśniono, iż powyższe zobowiązania zostały zaciągnięte w ramach upoważnienia udzielonego Wójtowi przez Radę Gminy w §10 uchwały budżetowej do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza 2018 rok (str. 24-25 części opisowej sprawozdania).

7. Wójt poinformował, że poniesiono wydatki w związku z wypłatą odszkodowań związanych z wykupem gruntów w wysokości 25.362 zł w rozdz. 70005 /Gospodarka gruntami i nieruchomościami/ §4590 /Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych/ (str. 12 części opisowej sprawozdania).
8. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 §0690) w wysokości 12.436,43 zł oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienione w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 wyżej cytowanej ustawy. Z informacji zamieszczonych na stronie 24 części opisowej sprawozdania wynika, że ze środków pochodzących z tytułu kar i odszkodowań dokonano wydatków m.in. na: dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest oraz dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
9. Z opiniowanego sprawozdania wynika, że wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 569.610,97 zł (dochody wykonane w §§ 0490, 0640, 0910, 0940), a wykonane wydatki związane z odbiorem odpadów komunalnych w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 580.059,88 zł. Z powyższego wynika zatem, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu

gospodarowania odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454).

10. Sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, z wyspecyfikowaniem numerów i dat podjętych uchwał oraz kwot dokonanych zmian, a zatem spełniono wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Sprawozdanie zawiera informacje o finansowym stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, za wyjątkiem n/w zadań:

- „Modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Gostuń wraz z budową kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w m. Siemno (...)” z okresem realizacji 2018 – 2020, łącznymi nakładami finansowymi oraz limitem zobowiązań w kwocie 3.818.677 zł;
- „Rewitalizacja miejscowości Giewartów poprzez zmianę sposobu użytkowania budynku ośrodka zdrowia na przedszkole i świetlice wiejską wraz z jego rozbudową, termomodernizacja budynku SP im. Kornela Makuszyńskiego w Giewartowie oraz budowa ścieżki rowerowej” z okresem realizacji 2018 – 2020, łącznymi nakładami finansowymi oraz limitem zobowiązań w kwocie 300.000 zł;
- „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 138/1 położonej w miejscowości Kania – zmiana planu zagospodarowania przestrzennego” z okresem realizacji 2018 – 2019, łącznymi nakładami finansowymi oraz limitem zobowiązań w kwocie 8.500 zł.

Nadto nie poinformowano o zawartych umowach w związku z realizacją programów, jak i o limitach zobowiązań. Zatem w tej części sprawozdanie nie do końca spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2018 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie, za wyjątkiem następujących rozbieżności:

- w zestawieniu dochodów podatkowych gminy przedstawionych na stronie 5 części opisowej sprawozdania nie uwzględniono planowanych i wykonanych wpływów z podatku od spadków i darowizn, które zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S zaplanowano w kwocie 10.000 zł oraz wykonano w wysokości 195.335 zł (rozdz. 75616 §0360); w konsekwencji w tabeli obrazującej utracone przez gminę dochody w związku z obniżeniem górnych stawek podatków, udzieleniem ulg, zwolnień i umorzeń, a także rozłożeniem na raty i odroczeniem terminu płatności (str. 5 – 6 części opisowej sprawozdania) nie wykazano skutków umorzenia podatku od spadków i darowizn w wysokości 947 zł w wyniku czego zaniżono ogólną kwotę utraconych przez Gminę dochodów w związku z obniżeniem górnych stawek podatków, udzieleniem ulg, zwolnień i umorzeń, a także rozłożeniem na raty i odroczeniem terminu płatności, bowiem wykazano kwotę 817.302,62 zł a winno być 818.249,62 zł (str. 5 części opisowej sprawozdania).

III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły nieliczne omyłki, błędy pisarskie, rachunkowe i klasyfikacyjne, przykładowo:

- w części opisowej sprawozdania (str. 3) podano, że dochody ze sprzedaży i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności zaplanowano w wysokości 90.000 zł i zrealizowano w kwocie 12.115,54 zł, a z zestawienia planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku, z uchwały budżetowej po zmianach oraz sprawozdania Rb-27S wynika, że z w/w tytułów zaplanowano dochody w łącznej wysokości 102.000 zł oraz wykonano w kwocie 24.008,74 zł (dochody sklasyfikowane w §0760 /Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności/, §0770 /Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości/ oraz §0870 /Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych/);
- na stronie 8 części opisowej sprawozdania zapisano, iż zaplanowano i zrealizowano subwencję równoważącą w wysokości 3.378.510 zł oraz subwencję uzupełniającą w wysokości 147.623 zł, natomiast zgodnie z zestawieniem planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku, z uchwałą budżetową po zmianach oraz sprawozdaniem Rb-27S dochody w wysokości 3.378.510 zł zostały zaplanowane i wykonane w rozdz. 75807 /Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin/, a dochody w kwocie 147.623 zł zaplanowano i wykonano w rozdz. 75831 /Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin/;
- na stronie 9 części opisowej sprawozdania poinformowano, iż w ramach wydatków bieżących zrealizowano wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w wysokości 7.774.787,09 zł na plan 8.502.500 zł, podczas gdy z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku, z uchwały budżetowej po zmianach oraz sprawozdania Rb-28S wynika odpowiednio kwota 8.735.598,04 zł (plan) oraz 7.782.745,49 zł (wykonanie);
- z informacji zamieszczonych na stronie 13 części opisowej sprawozdania wynika, że w rozdz. 75022 /Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)/ wydatkowano środki m.in. na: „zakup czasopism, kaset, dyskietek, tuszu, tonera, materiałów biurowych, kalendarzy, zbiór prawa samorządowego, usług pocztowych” w wysokości 17.762,22 zł, a wg zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz sprawozdania Rb-28S w przedmiotowym rozdziale wykonano wydatki w §4210 / Zakup materiałów i wyposażenia/ w kwocie 5.978,96 zł oraz w §4300 /Zakup usług pozostałych/ w kwocie 10.360,78 zł, co daje łączną kwotę 16.339,74 zł;
- na stronie 14 części opisowej sprawozdania wskazano, iż w rozdz. 75095 /Pozostała działalność/ poniesiono wydatki na zakup nagród i usług związanych z organizowaniem uroczystości gminnych w kwocie 6.909,95 zł, natomiast z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz sprawozdania Rb-28S wynika kwota 11.089,35 zł (wydatki wykonane w §4210 /Zakup materiałów i wyposażenia/ oraz w §4300 /Zakup usług pozostałych/);
- na stronie 15 części opisowej sprawozdania podano, że na funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych poniesiono wydatki bieżące w wysokości 152.702,59 zł,

podczas gdy zgodnie z zestawieniem planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz ze sprawozdaniem Rb-28S kwotę 152.702,59 zł stanowią łączne wydatki zrealizowane w rozdz. 75412 /Ochotnicze straże pożarne/, na które składają się wydatki bieżące w wysokości 139.702,59 zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 13.000,00 zł;

- z informacji zamieszczonych na stronie 16 części opisowej sprawozdania wynika, że w rozdz. 80101 /Szkoły podstawowe/ wydatkowano środki m.in. na: „dodatki wiejskie i mieszkaniowe, świadczenia bhp, wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne, odprawy emerytalne” w wysokości 2.787.946,67 zł, a z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz ze sprawozdania Rb-28S wynika kwota 2.936.443,59 zł;
- na stronie 19 części opisowej sprawozdania poinformowano, iż w ramach wydatków Środowiskowego Domu w Lucynowie (rozdz. 85203) „zakupione zostały materiały do terapii dla poszczególnych pracowni, środki czystości, materiały biurowe oraz opał do ogrzewania budynku, paliwo do dowozu uczestników” na kwotę 134.602,89 zł, natomiast z zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w rozdz. 85203 /Ośrodki wsparcia/ wykonano wydatki w §4210 /Zakup materiałów i wyposażenia/ w wysokości 115.784,74 zł;
- na stronie 22 części opisowej sprawozdania podano, że na „oczyszczanie gminy” wydatkowano kwotę 8.729,01 zł, podczas gdy wg zestawienia planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Ostrowite w 2018 roku oraz sprawozdania Rb-28S w rozdz. 90003 /Oczyszczanie miast i wsi/ zrealizowano wydatki w wysokości 11.989,89 zł;
- na stronie 23 części opisowej sprawozdania wskazano, iż w dziale 921 /Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego/ poniesiono wydatki majątkowe w kwocie 11.178 zł na „siłownię zewnętrzną w Szyszłowie”, a z zestawienia zrealizowanych wydatków inwestycyjnych Gminy Ostrowite oraz z uchwały budżetowej po zmianach wynika, że przedmiotowe wydatki dotyczyły realizacji zadania pn. „Siłownia zewnętrzna przy świetlicy wiejskiej w Lucynowie”;
- z informacji zamieszczonych na stronie 16 części opisowej sprawozdania wynika, że wydatki na „usługi serwisowe” sklasyfikowano w §4210 /Zakup materiałów i wyposażenia/ zamiast odpowiednio w §4300 /Zakup usług pozostałych/.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2018 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdanie z wykonania budżetu za 2018 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Przewodniczący
Składu Orzekającego
Leszek Mądziejewski
Leszek Mądziejewski

Pouczenie: *Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.*